

НАЙ-СЛАВНИЯТЪ БЪЛГАРСКИ ЦАРЬ

Когато нашитѣ предѣди се заселили въ предѣлитѣ на България, тѣ били езичници. Единъ уменъ и добъръ князь — Борисъ-Михаилъ — покрѣстилъ българитѣ. Отъ тогава тѣ станали християни. Новата вѣра приели отъ Византия, сиречь отъ оная държава, дето повечето граждани били гръци. Столица на тая държава билъ Цариградъ, който се казвалъ на гръцки Византия — затова и държавата се наричала тѣй. Князь Борисъ изпратилъ единъ отъ синовеѣ си — Симеона — да се учи въ Цариградъ. Десетъ години прекаралъ Симеонъ тамъ въ обучение при двореца и толкова тънко усвоилъ гръцкия езикъ, че всички го наричали *полугръкъ*.

Когато се качилъ на престола, Симеонъ следвалъ съветитѣ на баща си. До тогава се пишело въ България на гръцки; на тоя езикъ се и четѣло и пѣло въ църквитѣ. Симеонъ изхвърлилъ гръцкия езикъ: народътъ го не разбиралъ; отворили се училища, дето се учело българско четмо и писмо, па и въ църквитѣ почнали да пѣятъ и четатъ на български, като си служели съ книгитѣ, които князь Симеонъ и неговитѣ помощници били превели. Кои били тия помощници? Борисовиятъ братъ — черноризецъ Доксъ, Климентъ Охридски, Наумъ, свещеникъ Константинъ, (който станалъ после владика), свещеникъ Григорий, Иванъ Екзархъ и черноризецъ Храбъръ.

Тѣ пишели, превеждали, поучавали народа, отваряли училища. Едни работѣли въ сегашна България, други — въ сегашна Македония. Църкви градѣли, обители постройвали, обучавали даровити и трудолюбиви момчета, за да ги приготвятъ за духовници и учители на народа. Нѣкои отъ тия Симеонови помощници станали владии. Дори Наумъ и Климентъ съ своя праведенъ животъ стигнали до светостъ, затова ги почитаме съ имената свети Климентъ Охридски и свети Наумъ. И самъ Симеонъ писалъ книги, избиралъ що да се преведе, раздавалъ работа на тия писатели, поддържалъ ги, насърдчавалъ ги, купувалъ всичко, каквото имъ трѣбва.

До тогава имало въ Европа две книжини — една латинска, друга — византийска. Въ Симеоново време, съ труда и грижитѣ на българскитѣ писатели и преводачи, се зародила трета книжина — славянска. Книгитѣ, писани въ България на славянски езикъ, се бързо разпространили по всички славянски страни, па отишли и въ Италия и Франция, дето били сжщо изучвани. Затова единъ отъ сътрудницитѣ на Симеона помѣстилъ въ тѣй наречения *Симеоновъ Сборникъ* една *Похвала на Царь Симеона*, въ която го сравнява съ мъдрия царъ Птоломея.

Но великиятъ Симеонъ билъ не само просвѣтителъ, а и храбъръ войникъ, уменъ